

LASĪŠANA

1. Ieraksti atbilstošā fragmenta burtu tekstā!

- A Daugavas krastā pretī Kokneses luterāņu baznīcai
- B saņēma Latvijas Arhitektūras gada balvu.
- C top vieta Daugavas krastā
- D veltīts latviešu tautas 20. gadsimta vēsturiskajiem notikumiem un cilvēkiem
- E kas īpaši skaisti izskatījās ziemā
- F paveras gleznains skats uz Daugavu un Kokneses pilsdrupām.

LIKTEŅDĀRZS

Reiz Daugava bija upe ar pasakainām klintīm un ielejām. Būvējot hidroelektrostacijas, tās tika applūdinātas un mūsdienās vairs nav apskatāmas. Visievērojamākā un skaistākā vieta bija Daugavas ieleja posmā no Pļaviņām līdz Koknesei. Tur atradās slavenais Staburags – klints ar ūdenskritumu, kad to klāja sasalušais ūdens. Staburagu vēl aizvien var uzskatīt par latviešu tautas svētvietu un simbolu tautas spēkam un garam.

Bet svēta vieta tukša nepaliek. Šobrīd Daugavas krastos Kokneses salā top Likteņdārzs, kur iespējams pulcēties, izbaudīt, smelties spēkus un sajūst dabas un tautas enerģiju. Likteņdārzs ir, un tā veidošanā piedalījušies un ar ziedojumu atbalstījuši vairāk nekā pusmiljons cilvēku, līdzīgi kā tapa Brīvības piemineklis.

Likteņdārzu veido vairāki objekti. Likteņdārza rietumu malā atrodas skatu terase, no kuras Terasē ir veidota, pieskaņojot to krasta reljefam – takas un soli pāraug ēkā, ar to saplūst arī viens no abiem ceļiem, kas turpinās kā ēkas jumts. Terasēs arhitekti novietots liels Sirdsakmens, kas jaunlaulātajiem un viņu viesiem kalpo kā vieta laulībām, dažādiem kāzu rituāliem un ceremonijām. Akmeni atradis tēlnieks Ojārs Feldbergs. Laika gaitā tam piepulcināti vairāki citi līdzīgi akmeņi.

Tā, kur pēc gadiem atgriezties, pakavēties atmiņās un ko parādīt saviem bērniem.

<https://www.likteendarzs.lv/apmeklet/likteendarzs/>

<https://junioriem.lv/2016/10/25/daugava-no-putna-lidojuma/>

2. Atzīmē pareizo atbildi!

1.	Jūrtaka ir pastaigu taka, kas...	sākas Lietuvā un beidzas Igaunijā. sākas Latvijā un beidzas Igaunijā. stiepjas visā Baltijas jūras piekrastes garumā.
2.	Jūrtakas maršruts ir...	sadalīts dažādās grūtības pakāpēs. 11 dienu garš. viegli un ātri paveicams pārgājiens.
3.	Staldzenes stāvkrastam raksturīgi...	zilie māli. krasti, kas nemaz nav mainījušies. 12 metrus augsti krasti.
4.	Staldzenes stāvkrasts tiek noskalots...	tikai klimatisko apstākļu dēļ. gan klimatisko, gan cilvēka saimnieciskās darbības dēļ. kuģu dēļ, kas ienāk Ventspils ostā.
5.	Kāpēc Staldzenes stāvkrasta teritorija būtu jāšargā?	Tajā atrodas aizsargājamas augu sugas. Tur var atrast dārgumus. Tur atrodas muzejs.
6.	Staldzene ir...	sens zvejnieku ciemats jūras krastā. maz zināma vieta. ciems bez īpašas auras.

Jūrtaka ir viens no skaistākajiem pārgājienu maršrutiem gar Latvijas un Igaunijas piekrasti. Tā sākas pie Lietuvas un Latvijas robežas Nidas ciemā Latvijā, ved gar Baltijas jūras piekrasti un finišē pie Tallinas ostas Igaunijā. Kopējais takas garums ir 1200 km, no kuriem 580 km ir Latvijā, bet 620 km Igaunijā. Maršruts ir sadalīts pa dienām un grūtības pakāpēm, kas ļauj ikvienam izvēlēties sev piemērotāko distanci. Jūrtakas 11. maršruta dienā jūs nonākat vienā no skaistākajām piekrastēm Ventspils pusē – Staldzenes stāvkrastā, kas atzīts par Latvijas 2021. gada ģeovietu.

Unikālais Staldzenes stāvkrasts ir aptuveni 400 metru garš krasts, kura augstums ir no 4 līdz 8 metriem. Aptuveni pirms 50 gadiem stāvkrasts sasniedza pat 12 metrus. To no citiem atšķir kas ļoti īpašs, jūras krastiem netipisks – te atsedzas zilā māla slāņi. Jūras darbības rezultātā stāvkrasts tiek noskalots. To ietekmē vairāki faktori, tostarp arī klimatiskie – vēja ātrums un virziens, gaisa temperatūra, jūras līmeņa augstums, straumes, viļņi, ledus veidošanās u. c. Krastu joprojām ietekmē arī Ventspils ostas moli un dziļais kuģu ceļš.

Staldzenes stāvkrastā atrodas gan Eiropas, gan Latvijas nozīmes aizsargājami biotopi: mežainas jūrmalas kāpas, boreālie meži, kaļķainas smiltāju pļavas, ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas. Dabas pieminekļa teritorijā sastopamas 8 īpaši aizsargājamas augu sugas. Daži augi sastopami tikai Ventspils un Papes apkārtnē.

2001. gadā pēc vētras Staldzenes stāvkrastā atklājās bronzas laikmeta (7. gs. p.m.ē.) rotaslietas un senlietas. Tas ir lielākais šāda veida depoziāts Baltijā, kas šobrīd apskatāms Livonijas ordeņa pils muzejā.

Staldzenes stāvkrasts atrodas senā zvejnieku ciematā, kur saglabājušās atsevišķas 19. gs. zvejnieku sētas. Staldzenē vēl joprojām zvejnieki iet jūrā un rāmos vakaros tur nereti smaržo pēc kūpinātām butēm. Gaišais jūras ūdens, pelēkie māli, baltās smilšu kāpas un zvejnieku laivas rada izjūtu, ka esi nonācis kādā citā pasaules malā.

<https://www.visitventspils.com/lv/ko-darit-ventspili/45/>

<https://www.celotajs.lv/lv/news/item/view/993>

<https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/vidē-un-dzīvnieki/latvijas-2021-gada-geovieta--staldzenes-stavkrasti.a388902/>

LASIŠANA

3. Atzīmē, vai apgalvojums ir patiess vai nepatiess!

Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1. Rīgas iedzīvotāji var piedalīties pļavu veidošanā.		
2. Talkas vadīs eksperti no Rīgas domes.		
3. Pļavu veidošanas talkas notiek visu gadu.		
4. Pilsētu pļavas bagātina bioloģisko daudzveidību.		
5. Pilsētnieki pļavās varēs iepazīt dažādas pļavas puķes.		

TALKAS PILSĒTAS PĻAVĀS

2021. gada pavasarī Latvijas Dabas fonds kopā ar Rīgas domi un citām institūcijām uzsāka projektu “Pilsētas pļavas”. Tā mērķis – izveidot ziedošas un daudzveidīgas pļavas pilsētvidē, tā bagātinot pilsētas bioloģisko daudzveidību un iepazīstinot iedzīvotājus ar pļavu kā ekosistēmu.

Pļavu veidošanas talkas, kuras vada Latvijas Dabas fonda eksperti, Rīgas apkaimēs notiek no aprīļa līdz pat novembrim.

Viss talku kalendārs pieejams vietnē www.pilsetasplavas.lv.

Uz talkām aicināti apkaimju iedzīvotāji, kuri vēlas piedalīties pļavas kā dzīvotnes veidošanā un sekot līdzi tās attīstībai. Paredzams, ka pēc vairākiem gadiem apkaimju iedzīvotājus pilsētas pļavu “saliņās” priecēs tādi augi kā parastā pīpene, brūngalvītes, dzelzenes un citi.

Ko iegūstam no pilsētas pļavām?

- Ziedošu augu klātbūtne būtiski palielina bioloģisko daudzveidību pilsētvidē.
- Pļavu augi padara pilsētas ekosistēmu veselīgāku.
- Projekts “Pilsētas pļavas” nodrošina iedzīvotājiem iespēju pilsētvidē iepazīt Latvijai raksturīgos savvaļas augus.

Nāc! Veidosim pilsētas pļavas kopā!

<https://grasslife.lv/darbi/plavu-atjaunosana/pilsetas-plavas/>

<https://ldf.lv/lv/article/rigas-apkaimes-notiks-pilsetas-plavu-ierikosanas-talkas>

KLAUSĪŠANĀS

4. Klausies stāstus par laivošanu un aizpildi tabulu!

	Apgalvojums	Sintija	Māris	Liene
1.	Pieredzējuši laivotāji palīdz nenobīties pirmajā laivošanas reizē.			
2.	Vēlas iemācīties laivot ar straujūdens kajaku.			
3.	Lai iekāptu laivā, jābūt labai līdzsvara izjūtai.			
4.	Gumijas laivu lietū ir grūti noturēt pa straumi.			
5.	Tikai ar laiku un pieredzi saproti, kā stūrēt laivu.			
6.	Laivošana ir īsts pārbaudījums cilvēka muskuļiem.			

5. Klausies tekstu un ieraksti atbilstošo vārdu!

var, izstaigāt, tēlu, uzkāpt, dabas, atrodas, Eiropas, upes, Tērvetes

1. Tērvetes _____ parks ir dibināts 1958. gadā.
2. Tērvetes dabas parks ir ieguvis _____ tūristu atzinību.
3. Parkā ir izvietotas rakstnieces Annas Brigaderes pasaku lugu skulptūras.
4. Pie Tērvetes _____ var nofotografēties ar Sprīdīti un Lutausi.
5. Dabas parkā var _____ Rūķīšu mežu un Raganu silu, kā arī skatu tornī.
6. Diženā koka pils _____ Atrakciju parkā.
7. Atpūtas zonā _____ baudīt pikniku.
8. Unikālās Tērvetes priedes aug _____ upes senlejā.

6. Klausies tekstu un atzīmē, vai apgalvojums ir patiess vai nepatiess!

	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Raidījumā sarunājas žurnālists un talkas dalībnieks.		
2.	Māris ir atpūties, jo vakar pastaigājās pa dabas taku.		
3.	Talkotāji pilsētas centrālajā laukumā savāca 200 maisus ar lapām.		
4.	Māris nosauc četrus iemeslus, kāpēc viņš piedalās Lielajā talkā.		
5.	Talkojot var iepazīt gan savu zemi, gan citus cilvēkus.		
6.	Māris uzskata, ka visiem – gan valdībai, gan sabiedrībai jānovērš vides problēmas.		
7.	Žurnālists ir piedalījies Lielajā talkā.		

7. Ieraksti pareizo vārda formu!

1. Pie mājas vārtiem slējās liela (suns) būda.
2. Reiz Tērvetes pilī cīnījās zemgaļi ar smailiem zobens (asmeņi).
3. Ārste pacientei ieteica (sāls) vannu procedūras.
4. Daba (rudens) izkrāso ainavu košās krāsās.
5. Uz lielā (akmens) sēdēja draugi un sirsnīgi smējās.
6. Latvijas upēs pavasarī ir augsts (ūdens) līmenis.
7. Negaisa laikā (zibens) iespēra koka ēkā.
8. Raugoties uz (mēness) naktīs, tas izskatās spožs un sudrabains.

8. Izvēlies pareizo vārda formu!

1. Stāsta, ka otrpus **jūrai / jūru / jūra** atrodas skaisti meži.
2. Koka skatu tornis atrodas blakus Kolkasraga priežu **taku / takas / takai**.
3. Jauno kempingu jūs redzēsiet pļavā pretī Gūtmaņa **alu / alām / alai**.
4. Velomaršruts apkārt Rāznas **ezeriem / ezeram / ezeru** paredzēts aktīviem un sportiskiem riteņbraucējiem.
5. Līdzās jaunajam skatu **tornim / tornī / torni** plūst Gauja.
6. Pretī informācijas **centrus / centram / centri** var novietot automašīnu.
7. Ērgļu klintis atrodas šaipus **upei / upi / upe**.
8. Apkārt **muižu / muižas / muižai** tika ierīkots krāšņs parks un bagātīgs augļu dārzs.

9. Ieraksti vienskaitļa un daudzskaitļa 2. personas pavēles izteiksmes formu!

Viņš/viņa	Tu	Jūs
Nedrīkst trokšņot.		
Drīkst pastaigāties.		
Var piedalīties talkā.		
Drīkst nakšņot teltī.		
Ģērbjas darba apģērbā.		
Dodas dabā.		

10. Ieraksti atbilstošu vārdu! Vārdus vari izmantot vairākas reizes.

lūzt, lauzt, lūst, lūzt

- Vītola zari vētrā ātri .
- Aizsargājamā dabas teritorijā nedrīkst . zarus.
- Darba rutīnu var . un tradīcijas mainīt.
- Zars ., ja to klāj smaga sniega sega.
- Es pirkšu jaunu automašīnu, jo vecās mēdz bieži .
- Kinoteātra zāle šovakar . no apmeklētājiem.

11. Ieraksti atbilstošās teikuma daļas burtu!

1.	Mēs grābsim lapas tik ilgi,...	A ...kur atrodas pilsētas parks.
2.	Manuprāt, Lielā talka notiks tur,...	B ...līdz visas būs sagrābtas.
3.	Talcinieki stādīs pavasara puķes,...	C ...viņi ieraudzīja lielu atkritumu kaudzi.
4.	Kad talcinieki ieradās talkošanas vietā,...	D ...no kurienes es esmu ieradies.
5.	Kamēr tiks organizēti dabas sakopšanas pasākumi,...	E ...lūdzu, iepazīstieties ar darba drošības noteikumiem.
6.	Mēs ieradāmie talkošanas vietā,...	F ...es tajos piedalīšos.
7.	Pirms sāksiet darbu,...	G ...uz kuriem mūs atveda autobuss.
8.	Ieraugot mani darba apgērbā, visiem bija skaidrs,...	H ...līdzko dārznieks izveidos dobes stādīšanai.